

DOĞU TÜRKİSTAN GERÇEĞİ

Şubat 2022 | Sayı 24

ZALİM TEK BAŞINA DEĞİL

Radıq 02.25.22
© İSTİQLAL

2008 OLİMPİYATLARDA MEŞALE TAŞIYAN UYGURLAR ŞUAN KAYIP

Çin, 2022 Pekin Kış Olimpiyatları törenlerinde Uygurları ön plana çıkararak Doğu Türkistan'da uyguladığı soykırım ve insan hakları ihlalleri suçlamalarına karşı olumlu bir görünüm sergilemeye, imajını düzeltmeye çalışıyor. Kış olimpiyatlarında, olimpiyat kazanını yakmak için bir Uygur Türkü kız görevlendirildi. Ancak, 2008 Pekin Olimpiyatları'nda da meşale taşıyıcılar arasında Uygur Türkleri bulunuyordu fakat bunların bazıları şu anda toplama kampında veya kayıp durumda.

Çin, 4 Şubat başlayan Olimpiyat oyunlarının açılış töreninde olimpiyat kazanını yakmak için Doğu Türkistanlı Uygur Türkü 20 yaşındaki kros kayakçısı Dilnigar İlhamcan ve bir Çinliyi görevlendirdi. Fakat, bu nedenle küresel ilgi odağı haline gelen Uygur sporcu, olimpiyatların ikinci gününde ortadan kayboldu.

2008 PEKİN OLİMPİYAT MEŞALESİNİ TAŞIYAN UYGURLAR HAPİSTE

2008 Pekin Kış Olimpiyatları için Doğu Türkistan bölgesinde meşale taşıyanlar arasında da çok sayıda Uygur ve başka Türk halkları yer alıyordu. Fakat bazılarının şu an toplama kampı veya başka gözaltı merkezlerinde tutuklu olduğu, bazılarının ise zoraki kaybolduğu düşünülüyor. Uygur aktivist Abduveli Ayup 9 Şubat 2022 tarihli sosyal medya paylaşımında biri kuzeni, biri de kendisinin bizzat tanıdığı ve suçsuz yere hapse atılan iki Uygurun, resmi internet sitelerinde yer alan 2008 Pekin Olimpiyatı meşale taşıyıcıları listesinde halen kayıtlı olduğunu ortaya çıkardı.

Uygur aktivist, "Kuzenim Adil Abdureyim,

2008 Pekin Olimpiyatları'nın meşale taşıyıcısıydı. Adı hala model komünist olarak listede yer alıyor. Fakat şu an kendisi siyasi suç işlemekten hapisanede tutuklu. Komünist Partiye sadakatiyle ödüllendirilmesine rağmen 6 yıllık hapis cezasına çarptırıldı" açıklamasında bulundu.

2008 MEŞALE TAŞIYAN UYGUR 2022 KIŞ OLİMPİYATLARINI BOYKOTA ÇAĞIRIYOR

2008 Olimpiyatları için meşale taşıyıcısı olan Abdukeyum Semet, Kaşgar'da önde gelen Uygur tıp doktoruydu ve 10 yıl sonra siyasi tutuklu olarak 20 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Halı hazırda 2008 Olimpiyatlarında kullanılan Doğu Türkistan asıllı meşale taşıyıcısının kaç tükutklanıp hüküm giydiği tahmin edilemiyor.

Kırım Haber ajansının Associated Press'e dayandırdığı habere göre, 2008 yılında 17 yaşındaki Kamaltürk Yalkun, Komünist yetkililerce Olimpiyat meşalesini taşıyacak birkaç öğrenciden biri olarak seçildi. Kamaltürk'ün babası Uygur Türklerinin önde gelen entelektüel şahsiyetlerinden biri olan Yalkun Rozi birkaç yıl önce Çinli polisler tarafından gözaltına alındıktan sonra ortadan kayboldu. Bu nedenle insan hakları aktivisti olan Kamaltürk, on dört yıl sonra, Pekin Kış Olimpiyatları'nın boykot edilmesi çağrısında bulundu.

Muhammed Ali ATAYURT - Türkistan Press

ÇİN'DEN TÜRK CUMHURİYETLERE 500 MİLYON DOLAR HİBE SÖZÜ

28 Ocak 2022'de Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hua Chunying, bu hafta başlayacak olan Pekin Kış Olimpiyatları'na 25 yabancı devlet adamının katılacağını duyurmuştu.

Listede sadece 25 yabancı devlet lideri ve kraliyet ailesi mensubu yer aldı ve gelişmiş Batılı ülkelerden neredeyse hiçbir devlet lideri açılışa ilgi göstermezken, Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, Tacikistan Cumhurbaşkanı İmamali Rahman ve Türkmenistan Cumhurbaşkanı Kurbankulu Berdimuhammedov'un da listede yer alması göze çarpıyor.

ÇİN, BEŞ ORTA ASYA ÜLKESİNE EKONOMİK YARDIM SÖZÜ MÜ VERDİ?

25 Ocak 2022 tarihinde Çin ve beş Orta Asya ülkesi liderleri, "diplomatik ilişkilerin kurulmasının 30. yıldönümüne özel"

video konferans görüşmesi gerçekleştirmişti. Çin devleti komünist parti lideri Xi Jinping'in zirvede yaptığı konuşmaya ait Çin Halk Cumhuriyeti merkezi hükümetinin resmi internet sayfasında yayımlanan metinde Pekin yönetiminin, gelecekte beş Orta Asya ülkesine büyük miktarda yardım sağlama sözü verdiği dikkatlerden kaçmadı. Hemen ertesi, Dışişleri Bakanlığı beş ülkenin devlet başkanlarının Pekin Kış Olimpiyatları'nın açılış törenine katılacağını duyurması, "Çin'in Türki Cumhuriyetlerine Olimpiyatlara katılmaları karşılığında mali destek sağlama sözünü verdi" sorusunu akıllara getiriyor.

Söz konusu metinde şu ifadeler yer aldı:

2022 yılında Çin, Orta Asya ülkelerine 50 milyon doz aşu yardımı sağlayacak ve ihtiyaç sahibi ülkelerde geleneksel tıp merkezleri kuracak. Gelecek 3 yıl içinde Orta Asya ülkelerine 500 milyon ABD doları karşılıksız yardım sağlayacak. Gelecek 5 yıl içinde, Beş Orta Asya ülkesine 1.200 devlet bursu sağlayacak. Gelecek 5-10 sene içinde Çin şehirleri ile Orta Asya ül-

kelerdeki kardeş şehirlerinin sayısı 100 çifte çıkarılacak.

ÇİN'DEN YARDIM SÖZÜ ALAN DEVLET LİDERLERİ TÖRENE KATILACAK

Çin Dışişleri Bakanlığı'nın 26 Ocak 2022 tarihli olağan basın toplantısında bir muhabir "Dün, Çin ile beş Orta Asya ülkesi arasında diplomatik ilişkilerin kurulmasının 30. yıl dönümünde düzenlenen çevrimiçi zirvede, beş Orta Asya ülkesinin başkanlarının hepsinin gelecek hafta Pekin Kış Olimpiyatları açılış törenine katılacaklarını dile getirdiğini öğrendik. Dışişleri Bakanlığı bunu doğrulayabilir mi?" diye sordu. Sözcü Zhao Lijian, bu soruyu, "Orta Asya ülkeleri Çin'in iyi komşuları, iyi dostları, iyi ortakları ve iyi kardeşleridir. Beş Orta Asya ülkesinin devlet başkanları, Çin'in Pekin Kış Olimpiyatlarına ev sahipliği yapmasını desteklediğini ve sporun siyasallaşmasına karşı olduklarını dile getirdiler. Çin, Pekin Kış Olimpiyatları'nın açılış törenine katılmak ve büyük etkinliğe birlikte tanık olmak için beş Orta Asya ülkesinin devlet başkanlarını sıcak bir şekilde karşılıyor." şeklinde yanıtladı.

12 ÜLKE SOYKIRIM OLİMPİYATLARINI BOYKOT ETTİ

Bilindiği üzere bu hafta Pekin'de düzenlenecek Kış Olimpiyatları'na karşı ABD,

Avustralya, Birleşik Krallık, Kanada, İskoçya, Kosova, İsviçre, Danimarka, Japonya, Almanya ve Yeni Zelanda doğrudan veya dolaylı bir şekilde İnsan Hakları sicili oldukça bozuk olan ve işgal ettiği Doğu Türkistan'da sistematik soykırım, insanlığa karşı suç işleyen, Tibet, Hong Kong ve İç Moğolistan'da insan hakları ihlallerine imza atan Çin rejimini boykot etti.

SPORCULARIMIZDAN "HİLAL" BEKLİYORUZ

Gözlemciler, "tek sevincimiz "Soykırım" Olimpiyatları listesinde Türkiyemiz yok! ama her ülke gibi Türkiye'de sporcularını gönderiyor. Sporcularımızdan, ellerini kaldırıp umudu ve dayanışmayı "Uygur soykırımını" simgeleyen "Hilal" işareti yapmalarını ve göğşe bakmalarını talep ediyoruz.

Zira Çin hiçbir hak ihlali işlemiyormuşçasına zulme devam ediyor. Tüm dünya olimpiyatları izlemek üzere gözlerini Çin'e çevirmişken Uygurların yaşadığı baskıları gündeme getirmek için herkesi üzerine düşen görevi yapmaya davet ediyoruz." Yorumund bulundu.

Muhammed Ali ATAYURT - Türkistan Press

ÇİN, 23 UYGUR TÜRKÜNÜ OLİMPİYATLAR İLE İLGİLİ YORUMLARI NEDENİYLE CEZALANDIRDI

Doğu Türkistan'da geçen günlerde Pekin Kış Olimpiyatları'yla ilgili WeChat'teki yorumları nedeniyle en az 23 kişinin cezalandırıldığı; ayrıca Kazakça şarkı paylaşan kişilerin de gözaltına alındığı öğrenildi.

6 2022 Pekin Kış Olimpiyatları sırasında, Çin İnternet polisleri çevrimiçi yazı ve yorumları genelde olduğundan daha sıkı takip ediyor. Yurtdışındaki insan hakları örgütlerine göre, geçen günlerde Kaşgar, Aksu ve diğer yerlerdeki en az 23 Uygur Türkü, Pekin Kış Olimpiyatları'nda Uygurların meşale taşımasıyla ilgili WeChat'teki

yorumları nedeniyle gözaltına alındı. Ayrıca Kazak Türkleri, Doğu Türkistan'daki akrabalarının ve arkadaşlarının Kazakça şarkıları paylaştıkları için tutuklandıklarından şikâyet etti.

4 Şubat 2022'de, Pekin Kış Olimpiyatları'nda Uygur kros kayakçısı Dilnigar İlhamcan, Kış Olimpiyatlarının son meşale taşıyıcısı olarak görevlendirildi.

WECHAT'TEKİ YORUMLARIN NEDENİYLE EN AZ 23 KİŞİ CEZALANDI

RFA'ya konuşan Dünya Uygur Kongresi Sözcüsü, Doğu Türkistan'da birçok gencin WeChat üzerinde meşale taşıyıcı Dilnigar ile ilgili yorum yaptığı veya paylaştığı

için polisler tarafından cezalandırıldığını; Kaşgar ve Aksu ve Korla'da 20'den fazla kişinin gözaltına alındığı ve para cezasına çarptırıldığını belirtti.

Ayrıca “6 Şubat ile 7 Şubat tarihleri arasında yerel bölgeden edinilen bilgilere göre, Kaşgar, Aksu ve Korla'da en az 23 Uygur genci Çin polisi tarafından gözaltına alındı ve maddi cezaya çarptırıldı. Gençlerin büyüğü 21 yaşında, küçüğü ise sadece 15 yaşındaydı” dedi. Sözcünün aktardığına göre, Kaşgarlı Uygur genç WeChat grubunda yetkililerin bir Uyguru son meşale taşıyıcı olarak seçtiği haberini “bu beni neden heyecanlandıramıyor” yorumuyla beraber paylaşmıştı. 22 kişi de bunu tekrar paylaştı. Bu nedenle tamamı gözaltına alındı ve para cezasına çarptırıldı.

WECHAT GRUBUNDA KAZAKÇA ŞARKILARI PAYLAŞANLAR GÖZALTINA ALINDI

Şu anda Kazakistan'a yaşayan “Nurbek”,

RFA'ya Altaylı Hızırbek'in bir WeChat grubunda Kazakça şarkıları paylaştığı için şimdiye kadar gözaltında tutulduğunu açıkladı.

Bahsi geçen kaynak Nurbek, “Hızırbek, geçen yıl Eylül ayı civarında WeChat grubuna iki Kazak şarkısı yükledi ve gözaltına alındı. Ancak şimdiye dek ne serbest bırakıldı ne de hüküm verildi. Geçenlerde Çin polisi onun ailesine gidip, ‘Hızırbek'in yurtdışındaki kayınbiraderi Bayşanbek konuşmaya son verdiği takdirde, yakın zamanda eniştesini (Hızırbek) serbest bırakmayı düşüneceklerini’ söylemiş” ifadelerini kullandı.

DOĞU TÜRKİSTAN'DA NELER OLUYOR?

Çin Halk Cumhuriyeti hükümetinin sistematik baskıları ve asimilasyon politikaları ile Doğu Türkistan'da topyekûn bir halk, asimilasyon ve soykırıma uğradı, uğruyor ve uğramaktadır. Milli, dini, siyasi ve kültürel olarak Doğu Türkistan'da Çinli olmayan tüm Türk kökenli milletler bu baskının kurbanı olmaktadır. Doğu Türkistan'da soykırıma varan ağır insan hakları ihlalleri, her geçen gün dünya kamuoyunun daha çok gündemine geliyor. Etnik ve kültürel ayrımcılığa ve insan hakları ihlallerine maruz kalan Doğu Türkistanlılar, ucuz iş gücü olarak Çinli şirketlerde çalıştırılıyor. Öte yandan, Birleşmiş Milletlerin resmi verilerine göre ise, Çin Komünist Partisi idaresinin kültürel soykırım uyguladığı Doğu Türkistan'daki toplama kamplarında milyonlarca insanı yasa dışı bir şekilde alıkoyuyor. Çin hükümeti, toplama kamplarında ve ceza kamplarında insanlık dışı şartlarda tutulan Uygur Türklerinin duruma dair tüm verileri dünya kamuoyundan gizliyor.

ÇİN'İN DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ CEZA KAMPLARINDA NELER YAŞANIYOR?

Doğu Türkistan'da Uygur ve diğer Türk halklarından milyonlarca kişi suçsuz yere toplama kamplarına alınmaktadır. Halen bu baskı tüm şiddetiyle devam etmektedir. Tanıkların ifadelerine göre tutuklulara işkence ediliyor. Sağlıksız şartlarda ellerinde kelepçe, ayaklarında zincirle yaşıyor. Kampta tutulanlara ne olduğu belirsiz ilaçlar ve iğneler veriliyor. Tırnak çekme, kamçı, elektrik gibi işkencelere maruz kalıyor. Kadınlar toplu tecavüze uğruyorlar.

Milyonlarca genç Doğu Türkistan'daki çalışma kamplarında veya Çin'deki fabrikalarda zorunlu köle işçi olarak çalıştırılıyor. Birçoğu toplama ve çalışma kamplarına gönderildikten sonra geride kalanlar da siyasi propaganda ezberlemeye, kamu hizmeti adıyla ücretsiz çalışmaya zorlanıyorlar. Kadınlar kısırlaştırılıyor, hamilelere zorla kürtaj yaptırılıyor. Genç kadınlar Çinlilerle evliliğe mecbur ediliyor. Ailelerinden koparılan 1 milyona yakın çocuk, çocuk toplama kamplarında asimile ediliyor. Çince konuşmaya Çince yaşamaya, Çinliler gibi beslenmeye zorlanıyor.

Milli ve dini kültür mirasları yok ediliyor.

Uygur tarihi ve kültürüyle ilgili kitaplar yakılıyor. Türk- İslam mimarileri ve tarihi şahsiyetlerin türbeleri, heykelleri yok ediliyor. İnanç özgürlüğü hiçe sayılıyor. Camiler yıkılıyor. Kur'anlar yakılıyor. Namaz kılmak, oruç tutmak kampa alınma nedeni olarak gösteriliyor. Türkiye başta olmak üzere yurtdışı ülkelerinde okumuş, seyahat etmiş olmak ya da sadece bunları yapan birinin akrabası olmak bile toplama kampına alınma veya hapse atılma nedeni olabiliyor.

"Kardeş aile" projesi adı altında her aileyle ilgilenecek Çinli memur atandı. Bu "kardeşler" aile mahremiyetini çiğneyerek Uygurların evlerinde konaklıyor, aile üyelerinin rejime bağlılığını denetliyorlar.

qha muhabir - Kırım Haber Ajansı

ÇİN'İN DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ ZULMÜ RAPORLAŞTIRILD

Çin'in Doğu Türkistan'da Uygur Türklerini yok etmek için kurduğu toplama kampları Doğu Türkistan İnsan Hakları İzleme Derneği (ETHR), tarafından 70 sayfalık bir raporla gözler önüne serildi. Bir çok konunun delilleriyle anlatıldığı rapor kan dondurdu.

Çin'in Doğu Türkistan'da kurduğu bilinçli, planlı ve sistematik soykırım tesisleri Toplama kamplarında yapılan insanlık dışı muameleler Doğu Türkistan İnsan Hakları İzleme Derneği (ETHR) tarafından raporlaştırıldı.

Her satırında kan donduran gerçeklerin anlatıldığı rapora göre, kampa alınan insanlar Allah'ı ve dini inkar yemini yaptırılmadan yatırılmıyor. Sabah 6'da kaldırılan kamp sakinleri, gece bire kadar Çin ve komünist parti marşlarıyla çalıştırılıyor. Gece yatarken Allah ve dine küfrettiriliyor.

Kampa alınma sebepleri ise, Milliyetçilik, yurtseverlik, casusluk, şüpheli örgütlenme, devlet güvenliğini tehdit, güvenilmez kişi olma, yurt dışına çıkma gibi ilginç

suçlamalar bulunuyor. Birçoğu müebbet hapse mahkum edilme sebepleri ise, Çadır sahibi olmak, Başka birine yemin etme demek, Yurtdışına çıkanlar veya Yurtdışından gelenler ile sohbet etmiş olmak, Kaynak makinası/ekipmanı bulundurmak, Başka birine günah işleme demek, Yurtdışına çıkmış olmak, İhtiyaç fazlası gıda bulundurmak, Sahurda/İmsak vaktinden önce yiyecek yemek, Yurtdışına çıkmış birini tanımış olmak, Pusula bulundurmak, Yetkililer ile tartışmak, Çin'in öteki ülkelerden daha geride olduğunu söylemiş olmak, Fazla çocuk sahibi olmak, İçki içmemek, Yetkililerin evinde yemek yemesine, konaklamasına, yatağında yatmasına izin vermemek, Sigara içmemek, Camilere ve Mescitlere gitmiş olmak, Dua etmek, Oruç tutmak.

Fişlemeler yapılıyor

Çin Komünist Partisi tarafından fişlenen insanların her anları kontrol altında tutuluyor. Toplama kampı sistemi daha önceden detaylı planlanan bir program olduğundan birçok insan Çin rejimi tarafından “suç” olarak kategorize edilen davranışlar esas alınarak fişlenmiştir. Fişlenenler Doğu Türkistan’daki ÇKP merkez komitesi tarafından tutuklanıp toplama kampına götürülmesi gereken insanların listesi ve tutuklanacak kişi sayısı verilmiştir. Güvenlik güçleri verilen listedeki isimlerle birlikte kotayı doldurmak için insanları rastgele seçerek tutuklamışlardır. Bölgede yaşayan siviller tutuklanırken 127 çeşitli yöntemler kullanılmıştır.

İnsanlık dışı muameleler

Toplama kampına alınırken insanlık dışı muameleler yapılmaktadır. önce kişiler hastanelere özellikle de toplama kampı sistemi kapsamında işletilen tesislere götürülerek tıbbi kontrolden geçirilmektedir. Hamilelerin bebekleri düşürülüyor. Toplama kampında kalanların şahitliklerine bakıldığında kampın içinde periyodik olarak kan alındığı ve iğneler yapıldığı bilinmektedir. Gülbahar Celilova, kampta kaldığı süreçte her 10 günde bir kez tutuklulara iğne yapıldığını ve onlardan kan alındığını anlatmaktadır. Toplama kampı hakkında sıkça dile getirilen uygulamaların biri tutuklulara bilinmeyen ilaçların zorla verilmesidir.

Kamplarda eğitim

Çin rejimi toplama kamplarının varlığını itiraf etmek zorunda kaldığında bu tesislerin Çince öğretme ve mesleki beceri kazandırma merkezi olduğunu söylemişti. Ancak bulgular incelendiğinde buradaki tüm programların bir nevi asimilasyon, dinî inanç ve etnik kimliği silme, aşağılama, beyin yıkama, işkenceye dayalı yıldırma eğitimi olduğu gerçeği ortaya çıkmaktadır.

Çin işkencesi

Toplama kamplarında tutsakların kendi aralarında konuşmaları ve birbirine yardım etmeleri yasaktır. Toplama Kamplarında sistematik işkence yapılmaktadır. İşkenceler genelde Çinli yetkililerin, tutuklanan şahsın hakkındaki suç iddiasını kabul etmesi ve korkutularak sinmesi için yapılmaktadır. Bu süreçte Çinli polisler ve gardiyanlar tutuklulara karşı istediklerini yapmakta serbesttir.

Memurlar tutukluların aşağılık insanlar olduğuna inanmakta ve tutuklulara işkence yaparak Çin devletine ve ÇKP'ye hizmet ettiğini düşünmektedir, dolayısıyla bundan zevk almaktadır. İşkence yöntemi olarak sopa, kırbaç, kerpeten ve demir çubuk gibi aletleri kullanmak; insanları tavandan asmak, cinsel şiddet, ağız ve burundan basınçlı su vermek, elektrikli cop, kaplan sandalye denilen elektik bağlanan demir sandalye ve elektrik verme gibi yöntemler kullanılmaktadır.

Hareketsiz bekletme, uykusuz ve aç bırakma da uygulanan en temel işkence yöntemleridir.

Toplama kampında işkenceden ölümler ise gizleniyor. Edinilen bilgilere göre çok sayıda insan toplama kamplarında hayatını kaybederken birçoğu da bırakıldıktan hemen sonra ölmüştür. Bazıları ise toplama kampında maruz kaldığı işkenceden dolayı götürüldüğü hastanelerde hayatını kaybetmiştir.

6 Toplama kampı sisteminde iki değişik imza prosedürünün olduğu bilinmektedir. Bunlardan biri; tutukluları işkence, tehdit ve şantajla suçlu olduğunu kabul eden belgeye imza attırmak, bir diğeri ise toplama kampından bırakılanların kampın içinde yaşayanları hiç kimseye anlatmayacağı hakkındaki gizlilik sözleşmesine atılan imzadır.

Köle işçilik

New York Times'a sızdırılan "çok gizli"olarak mühürlenmiş, Xinjiang Papers adı verilen belgelere bakıldığında 2014-2015

yıllarında henüz toplama kampı sistemi tamamen yürürlüğe girmeden önce ülkenin en yüksek karar makamı olan Politbüro Daimî Komitesi üyesi Li Keqiang tarafından tutuklanan Doğu Türkistanlıların "eğitimden" geçirildikten sonraköle işçi olarak Çin'deki fabrikalara transfer edilmesi planlandığı görülmektedir. Bazı ülkeler köle işçi kullandığı için Çin ile alışverişi keserken Almanya gibi birçok ülke de ucuz mal tedarik ettikleri için görmezden gelmektedir.

Raporun sonuç bölümünde, "Çin'in Doğu Türkistan'da yürütmekte olduğu toplama kampı sistemi hacim, konum, sayı ve kullanılan son teknoloji açısından tarihte eşi görülmemiş bir sistemdir." Denildi.

Sistematik soykırım

Rapora göre toplama kampları Doğu Türkistan'ın bütün bölgelerine dağılmış vaziyette olup fonksiyon olarak sadece insanları toplayıp işkence etmekle kalmamaktadır. Köle işçilik, beyin yıkama, asimilasyon, kısırlaştırma ve bölge çapında

yüksek teknoloji denetim sistemiyle Doğu Türkistanlı Müslüman Türk toplumunu bir bütün olarak etkilemeye devam etmektedir. Özellikle Uygur Türkleri hedef alınarak tafefisi mümkün olmayacak zararlar uğratılmıştır. Faşizan bir düşüncenin ürünü olan toplama kampları Uygurlara ve diğer bölge halklarına tarihinin en karanlık dönemini yaşatmaktadır. Çin rejimi izin vermediğinden bölgeye gitmek yasak olduğu için bu sistemin gerçekte topluma maddi ve manevi olarak ne kadar büyük zarar verdiğini tespit etmek şimdilik mümkün değildir. Lakin, toplama kampından sağ kurtulanların ifadeleri doğrultusunda toplama kamplarında yaşanan olayların açığa çıkması ve kamplardan kurtulduktan sonra psikolojik durumlarının tespiti için yapılan tetkikler neticesinde milyonlarca Doğu Türkistanlının nasıl bir travma içinde olduğunu tahmin etmek zor değildir.

Çin Komünist Partisi üst düzey yöneticilerin inşa ettikleri kamplara, eskiden normal olarak kabul edilen, ve hâlâ Çin yasasında suç olarak belirtilmeyen namaz kılmak, hacca gitmek, Kur'an okumak, yurt dışına çıkmak, yurt dışında yaşayan biriyle iletişimi olmak, pasaport sahibi olmak gibi durumlar Doğu Türkistan'da suç sayılarak insanlar eylemlerinden dolayı toplama kamplarına kapatılmıştır. Dahası evinde fazla yiyecek bulundurmak, fazla bıçak bulundurmak, illegal materyalleri bulundurmak gibi ne kadarının fazla ve çok olacağı ve neyin illegal olduğu tanımlanmamış muğlak

davranışlar radikallik ve aşırılık belirtileri olarak değerlendirilmiştir. Sayısız Doğu Türkistanlı bu nedenlerle tutuklanmıştır.

Toplum liderleri tutuklanıyor

6 İnsanları tutuklarken en başta toplumun önde gelenlerini hedef almakla beraber bütün meslek gruplarından insanları toplama kampına almışlardır. Toplama kamplarında ağır fiziki ve psikolojik işkenceler yapılmaktadır. İşkence yöntemiyle korku atmosferi yaratılarak insanları dininden, etnik kimliğinden, kültüründen ve yaşam tarzlarından vazgeçirmeye zorlamaktadırlar.

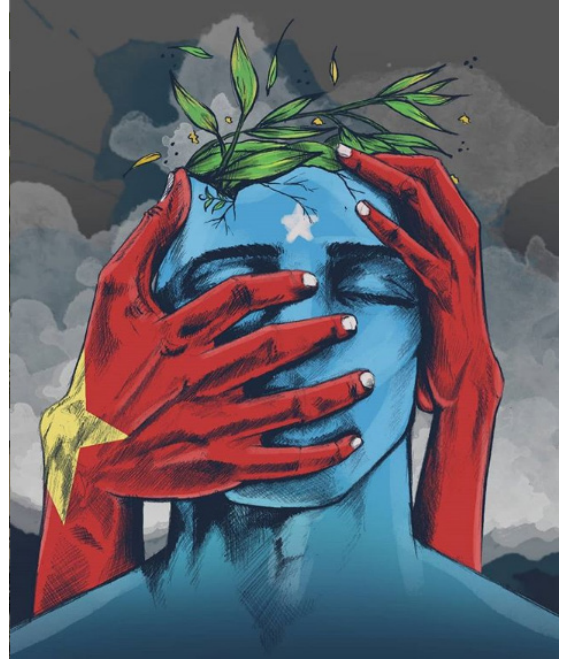
İşin daha trajik olan tarafı ise, bütün bunları yaparken insanları her gün ÇKP ve Xi Jinping'e teşekkür etmeye mecbur bırakmalarıdır. İnsanların eski davranışları ve yaşam tarzları hakkında pişman olma-

rı istenmiş, toplama kampına alınanların başına gelenleri ebeveynleri dahil kimseye söylememesi hakkında gizlilik sözleşmesi imzalatılmıştır. ÇKP, kendisinin seçtiği medya mensuplarına, diplomatlara ve gazetecilere geziler organize ederek dünyayı kandırmaya çalışmaktadır. Ne var ki tarafsız araştırmacıların ve heyetlerin bölgeye gitmesine bir türlü izin vermemektedir. Çin'in bu tür davranışları, yani Doğu Türkistan'ın kapılarını dünyaya açmaya cesaret edememesi, gerçekleştirdiği ve hâlâ sürdürdüğü soykırıma varan suçlarının gün yüzüne çıkmasından korkmuş vaziyette olduğunu göstermektedir. Doğu Türkistanlılar işkence ve şiddetten ibaret planlı, bilinçli ve sistematik yönetilen toplama kamplarına kapatılarak yer yüzünde insanlık uygarlığından en acı biçimde tecrit edilmiş bir toplum haline gelmiştir.

Toplama kamplarında zorlaştırılan yaşam şartlarından dolayı insanlar temizlik ve hijyenden uzak koşullarda güneş ışığı dahi alamamaktadır. Hastalandığı zaman tedaviden mahrum bırakılarak ölüme terk edilmektedir.

6 **Toplama kampları sahip olduğu üstün teknolojik gözetim sistemi ve Çin'in devlet gücüyle birlikte 2. Dünya Savaşı'ndan sonra karşılaşılan en büyük toplu yok etme merkezine dönüşmüş durumdadır. Ebeveynleri toplama kamplarına alınan çocuklar bizzat Çin hükûmeti tarafından işletilmekte olan yetimhanelere götürülerek asimilasyona tabi tutulmaktadır.**

Toplu tecavüzler

Toplama kamplarında kadınlara toplu tecavüz edilmesi ve bu tecavüz sahnesinin diğer erkek tutsaklara izletilmesi insanlık onurunu yerle bir etmektedir.

Çin'in ırkçı politikası ve faşizan devlet anlayışı yüzünden kadim uygarlığın merkezlerinden biri olan Doğu Türkistan ve bölgenin asıl sahipleri olan Müslüman Türkler haritadan silinmek üzeredir.

Doğu Türkistan'da olup bitenler artık insanlık tarihinin en acı kırılma noktalarından biri haline gelmiş durumdadır ve dünya tarihine gerçekleştirilen en büyük soykırım olarak geçmek üzeredir. Bu zulüm karşısında insanlığın ve dünya kamuoyunun bir an önce harekete geçmesi çok büyük önem arz etmektedir.

İsmail Zelvi - Milatga Zetesi

PEKİN'DEKİ OLİMPİYAT ŞOVU

Türkiye'de kış sporlarına ilginin sınırlı olması dolayısıyla Çin'de başlayan kış olimpiyatları etrafında kopan siyasi fırtına yeteri kadar dikkat çekmedi. Oysa batı kamuoyunda aylarca önceden başlayan tartışmalar, Pekin'deki kış olimpiyatlarını bir spor etkinliğinden öte, siyasi güç mücadelesi alanına dönüştürdü.

Pekin'deki kış olimpiyatları bir spor etkinliği olmaktan çoktan çıktı ve her gelişmesinin siyasi bir anlama büründüğü, gösteri haline geldi. Batılı ülke liderlerinin oyunların açılışına katılmayarak verdiği mesaja karşı, açılışa katılan devlet başkanlarının vermiş olduğu mesaj da boykot silahının artık zannedildiği kadar etkili olmadığını göstermesi açısından ilginçti.

Rusya Devlet Başkanı Putin'in açılışa katılması ve Çin Devlet Bakanı Şi Cinqing ile yaptığı yıllık 10 milyar metreküplük doğal gaz anlaşması her iki ülkenin de ABD ve batıya karşı sahip oldukları ekonomik ve siyasi potansiyeli gösteriyor.

▲ Açılışa katılan Pakistan, Kazakistan, Suudi Arabistan ve Mısır liderleri de kış sporlarına duydukları ilgiden değil, Çin'le olan ekonomik ve siyasi ilişkilerini geliştirmek için Pekin'deydiler ve Şi Cinqing'in bu jestlerini karşılıksız bırakmayacağını düşünüyorlar.

Pekin'deki kış olimpiyatları açılışının en trajikomik olayı ise Çin adına olimpiyat meşalesini yakanlardan birisinin Uygur kökenli Dinigeer Yilamujiang isimli kadın kayakçı olması. Milyonlarca Uygur Türkü'nü toplama kamplarına hapseden Çin devletinin dünya kamuoyu ile adeta alay edercesine böylesi bir siyasi şova kalkışması da muhtemelen uzun yıllar hafızalardan silinmeyecek.

Kış olimpiyat oyunları özellikle Putin'in de katılımıyla ABD ve Batı'ya karşı bir güç gösterisi haline geldi. Şi Cinping ve Vladimir Putin'in benzer beklentileri ve ortak düşmanları var. Bölgesel güç oldukları tartışılmayacak iki ülkenin başarılı bir stratejik ortaklıkla süper güç haline gelmeleri ihtimal dışı değil.

İki ülke arasında tarihte Rus çarları ve Çin krallarını savaş haline getiren 3600 km'lik bir sınır bulunuyor. Putin, Şi Cinping'in 2 yıllık korona izolasyonundan sonra kabul ettiği ilk lider. Şi, Putin'i "eski arkadaşım" olarak isimlendiriyor. Putin ise Şi'ye "Arkadaş ve yoldaş" diye hitap ediyor.

Birlikte batının hakimiyetini kırmak ve dünya siyasetinden yeni bir güç dengesi kurmak istiyorlar. Her ikisi de nerdeyse aynı yaşta Putin 1952 doğumlu, Şi ise 1953. Her ikisi de yasalarda yaptıkları değişikliklerle ülkelerinde ölene kadar devlet başkanı olma imkanını kazandılar.

Her iki ülkenin de yaşadıkları Ukrayna

ve Tayvan krizlerinde benzer yaklaşımları var. Putin Ukrayna'yı bütünleşmiş bir birlik ve iki ülkenin vatandaşlarını da bir halk olarak görüyor. Ukrayna Putin'e göre bağımsız bir ülke değil, kültürel ve tarihi olarak Rus mirasına ait.

Şi Cinping de Çin'in Tayvan'la birleşmesini kutsal bir görev olarak görüyor. Şi, Çin'in büyük bir güç olma hayalinin ancak "ayrılık yarasının" kapanmasıyla mümkün olacağını belirterek, "Yeniden birleşme olmak zorunda ve olacak" diyor. Şi, bu birleşmenin kendi yönetimi döneminde olması için elinden geleni yapıyor.

Çin ve Rusya'nın büyük hayallerini gerçekleştirmesi, sonu dünyanın geri kalanı ile savaşa varacak kadar büyük engellerin aşılması ile mümkün. Aslında bir sosyalist proje olan her iki ülke de şimdi halkın motivasyonunu, ulusun önüne koydukları ulvi hedeflerle korumaya çalışıyor. Olimpiyatlar gibi büyük etkinlikler de siyasi gösteriler için büyük fırsat sunuyor, hele stratejik ortaklar da bu gösteriye katılınca.

Yazar: Mikdat Karaalioğlu

ÇİNLİ TURİST, DOĞU TÜRKİSTAN GERÇEĞİNİ ORTAYA KOYDU

Çin'in Doğu Türkistan'daki soykırımı çeşitli yollarla uluslararası toplumdan saklamaya çalıştığı bir dönemde, Çinli bir turistin yayınladığı gezi hatıralarını içeren videolar, Çin rejiminin Uygur toplumunu yok etme suçunu ve birçok ailenin keyfi tutuklamayla zoraki kaybolduğunu doruluyor.

Çin'in Sichuan eyaletinden Doğu Türkistan'a seyahat için gelen Çinli bir turist kadın, birkaç gün önce YouTube'da Doğu Türkistan gezisini anlatan birkaç video yayınladı.

Çinli turiste göre, Eylül 2018'de ilk defa Doğu Türkistan'a geldiği ve Turfan'ı ziyaret ederken bazı Uygur ailesinde konakladığı ve günlük yaşamını filme aldığı, 2022 yıl başından beri bölgede ikinci defa ziyaret gerçekleştirdiği, fakat daha önce evinde kaldığı ve filme çektiği birçok milli üsluptaki ev ve insanların ortaldan kaybolduğunu ortaya koyuyor. Köydeki diğer sakinlere sormuş olmasına rağmen, kaybolan aile hakkında herhan-

gi bir bilgi alamaması, kendi komşularının nereye gittiklerini ve evlerinin neden yıkıldıklarını bilmediklerini söylemesi ise Çinli turistte şaşkınlık yaratıyor.

Video ayrıca Çin rejiminin sözde aşırıçılık karşıtı sloganları ve bölgeyi kapsayan propaganda afişlerinin, komünizm posterleri ve resimlerin her yerde olduğunu gösteriyor.

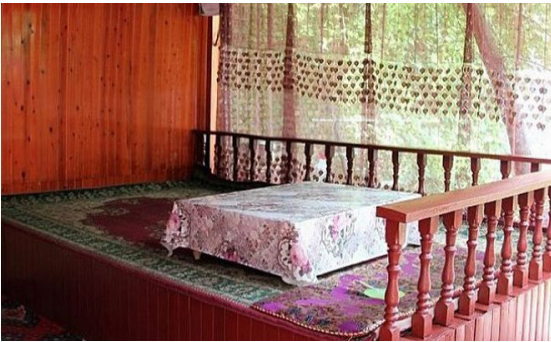
UYGURLARDAN ÇİNLİ OLMASI İSTENİYOR

Köydeki Uygur tarzı birçok binanın yıkılışını ve ayakta kalan evlerin çoğunda insan bulunmadığını görüntüleyen ve yı-

kılan evlerin neredeyse tamamının harabeye döndüğünü gözler önüne seren Çinli turistler, Uygur topluluğunun adım adım yok oluşunu, geleneksel Uygur kültür medeniyetinin bu şekilde tahrip edilmesi sonucu, Çin illerinden hiçbir farkı kalmayacağı öngörüsüyle anlattı.

Doğu Türkistan'da topyekûn imha politikası izleyen Çin rejimi, 2017 yılından bu yana bölge halkını hapisanelere ve toplama kamplarına hapsediyor. Zoraki Kısırlaştırma, çeşitli işkence ve zorunlu çalıştırma gibi sistematik soykırım uygulamalarıyla insanları katlederken, diğer yandan da Uygur dili, alfabesi, milli tarzdaki yapılar, geleneksel kültürel varlıkların tamamını yıkıp yok ediyor.

MİLLİ YAPILAR, ÇİN GÖRÜNÜMÜ ALACAK

Özellikle komünist yetkililerin bir hafta önce Urumçi'de düzen-

lediği Konut ve Kentsel-Kırsal Kalkınma toplantısında, 2021 yılında Doğu Türkistan genelinde kentsel alanlarda 231.500 haneyi kapsayan 1.714 yerleşim yerinin yıkım ve tahribata uğradığı, 2022 yıl içerisinde 203.000'den fazla haneyi kapsayan 1.273 yerleşim alanının yeniden inşası ve yerleştirme planları dikkatlerden kaçmadı.

Çin görünümü verilmiş yeni yerleşim alanlarında Uygur Türklerinin, geleneksel kültür medeniyetine bağlı yaşamaları, Uygur dili ile konuşmaları yasaklanmanın yanı sıra, günlük yaşam tarzlarında, giyim kuşamlarında, sosyal hayatında tıpkı bir Çinliymiş gibi davranmaları konusunda baskı uygulanıyor.

Muhammed Ali ATAYURT-Türkistan Press

ÇİN, KÖLE İŞÇİLİK VE KAMPLARLA İLGİLİ VERİ PAYLAŞTI

Urumçi'de 2021'e ait çalışmaları özetleyen ve bu yılın planlarını sunan bir konferans düzenlendi.

Çinli yetkililerin Doğu Türkistan'da yakın zamanda yaptığı bir çalışma toplantısında paylaşılan bilgiler, bu yıl milyonlarca Doğu Türkistanlı sivil halkın zoraki çalışmaya gönderildiğini ve keyfi tutuklamayla hapse atılmaktan kaçamadığını ortaya koyuyor.

“Doğu Türkistanlıların büyük çapta tutuklanıp toplama kamplarında alıkonulmasına ek olarak Çin rejimi, sözde “fazla emek” adı altında kampların dışındaki (güya serbest) insanları Çin illerine veya Doğu Türkistan'ın farklı bölgelerinde inşa edilen sanayi bölgelerinde ucuz iş gücü olarak çalıştırmayı sürdürüyor.

İşgalci Çinlilerin Uygur Türkleri üzerindeki yeni çalışma planları, bu suçların 2022 yılında da büyük ölçekte devam edeceğini gösteriyor.

Çin propaganda ajansı Tanrıdağ'ına göre, 15 Şubat'ta Doğu Türkistan'ın Urumçi şehrinde insan kaynakları ve sosyal güvenlik konularını değerlendirmek için bir önceki yılın çalışmalarını özetleyen ve bu yılın planlarını sunan bir konferans düzenlendi.

2022'DE DE KEYFİ TUTUKLAMA SÜRECEK

Bilgilere göre, 2022'de Komünist rejimi Doğu Türkistan'da 2,75 milyon sakini

sözde “kırsal emek” bahanesiyle başka bölgelere çalışmaya gönderecek.

66 2022 yılında Doğu Türkistan’da sözde “istihdam” edilecek kişi sayısının 460.000’den fazla olmasının beklendiği, bunu gerçekleştirmek için “yerel istihdam, istihdamda düzenli yerleştirme, bölge dışı istihdam” adı altında bir takım siyaset izleneceği öne sürülüyor.

Yıl boyunca Çinlilerin “Mesleki eğitim merkezi” dedikleri Toplama Kamplarına 1,5 milyondan fazla kişinin alındığı ifade

edilen konferansta dikkat çeken ayrıntıya Çin rejiminin, bu insanlık dışı ceza kamplarını “mesleki eğitim kursları” olarak adlandırıp çoğunun da 2019 yılında kapatıldığını iddia ederken 2022 yılı ilk çeyrekte bir milyondan fazla insanın toplama kamplarında kendi rızasıyla bulduklarını savunması akıllara durgunluk veriyor.

Çin’in 2020 tarihli Beyaz kapaklı Kitabı da Doğu Türkistan’da yaklaşık 1,3 milyon insanın 2014’ten 2019’a kadar her yıl sözde “mesleki eğitim” e dahil edildiğini doğrulamıştı. Uluslararası medya kuruluşları, insan hakları grupları ve Doğu Türkistan diasporası gerçek tutsak sayısının beş yıl içinde sekiz milyona kadar çıktığını savunuyor.

BM ve ABD raporlarındaki en az 2 milyon insanın tutsak edilmesiyle ilgili veriler ise son 5 yıldır revize edilmedi.

*Muhammed Ali ATAYURT-
Türkistan Press*

NATO Parlamenterler Asamblesi Toplantısı'nda MHP Ankara Milletvekili, Prof. Dr. Mevlüt Karakaya, Uygur Türklerinin temel hak ve özgürlükleri konusunu dile getirdi. Çin'in, Uygur Türklerinin haklarına saygı göstermesi ve bunları garanti altına alması gerektiğini vurguladı.

NATO Parlamenterler Asamblesi'nin Ekonomi ve Güvenlik Komisyonu, Siyasi Komisyonu ile Savunma ve Güvenlik Komisyonu ortak toplantıları, Belçika'nın Brüksel kentinde devam ediyor.

Kırım haber ajansının bildirdiğine göre Türk Grubunu temsilen toplantıya; AK Parti Rize Milletvekili , NATO Parlamenter Asamblesi Türk Delegasyonu Başkanı Dr. Osman Aşkın Bak, MHP Genel Başkan Yardımcısı, MHP Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya, Ak Parti Denizli Milletvekili, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM) Türk Grubu Başkanı Ahmet Yıldız, Ak Parti İstanbul Milletvekili Şirin Ünal, CHP Tekirdağ Milletvekili, NATO-PA Transatlantik Ekonomik İlişkiler Alt Komitesi Raportörü Faik Öztrak ve CHP Eski-

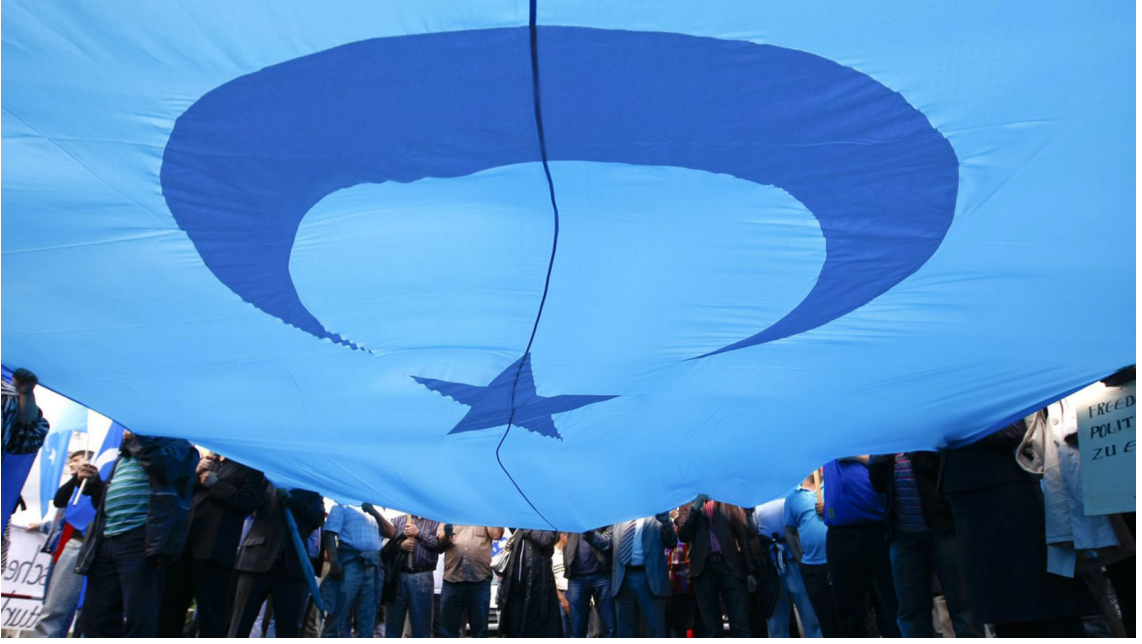
şehir Milletvekili Utku Çakırözer katılım sağladı.

“Mevlüt Karakaya, 22 Şubat 2022 tarihinde yapılan "Çin ve Asya-Pasifik'teki Ortaklıklar" konulu oturumda söz alarak Çin'in Doğu Türkistan'da işlediği insan haklarına aykırı konuları dile getirdi.

“TÜRKİYE OLARAK, UYGUR TÜRKLERİ KONUSUNA ÖNEM VERİYORUZ”

Doğu Türkistan'da Uygur Türklerinin karşı karşıya kaldığı temel insan hakları sorunlarına dikkat çeken Karakaya, “Uygur Türkleriyle etnik, din ve kültür bağları olan bir ülke Türkiye olarak, Uygur Türklerinin temel hakları ve özgürlüklerinin korunmasına önem veriyor ve bunu yakından takip ediyoruz. Çin'in eşit vatandaşları olarak Uygur Türklerinin de temel insan haklarına, inanç özgürlüklerine ve kültürel haklarına Çinli yetkililer saygı göstermeli ve bunlar garanti altına alınmalıdır” dedi.

Muhammed Ali ATAYURT-Türkistan Press

DOĞU TÜRKİSTAN: BATI KONUŞUYOR, TÜRKİYE SUSUYOR

İnsan hakları mağdurları için çılgınlıklarının dışardan duyulması önemlidir. Dışarıda duyulduklarında ve dışarının sesini duyduklarında yalnız olmadıklarını bilirler.

“Bir süredir Doğu Türkistan’da yaşananlara bütün dünya tepki gösterirken Türkiye’nin, halkı ve devletiyle sessizliği izaha muhtaç. Filitin’den Arakan’a ümmetin haklarının savunucusu bir partinin yönettiği, Türkçü bir partinin de desteklediği bir ülkede Müslüman Uygur Türklerinin toplama kamplarına kapatılması, sistematik işkencelere, tecavüzlere uğraması neredeyse haber bile olmuyor.

Neler oluyor Doğu Türkistan’da?

Çin yönetimi, Sincan Özerk Bölgesi dediği Doğu Türkistan’da Uygurları ve diğer Müslüman azınlıkları fişliyor, ‘şüpheli’ bulduğunu sözde ‘siyasal eğitim’ kamplarına gönderiyor. Bildiğiniz ‘toplama kampları’ olan bu kamplara kapatılanların sayısı 1 milyonun üstünde.

Kampta tutulan ‘şüpheliler’ aylarca, hatta yıllarca endoktrinasyon ve sorgulamaya tabi tutuluyor. Kimler mi ‘şüpheli’? Yurt dışına gidip gelenler, yakınları yurt dışında yaşayanlar, pasaport talebinde bulunanlar, yurt dışındaki insanlarla iletişim içinde olanlar, düzenli ibadet edenler, sakal uzatanlar, başörtüsü kullananlar ve şüphelilerin akrabaları... ‘Hassas ülkeler’e seyahat edenler de gözaltına alınıp kamplara atılıyor. Bu arada, hassas ülkeler listesinde Türkiye de var.

Kamplarda tutulan Uygurların yaklaşık

yüzde 10'u 'terörizm' ve 'İslamcı aşırıcilık' suçlamasıyla orada. Diğerleri için böyle bir suç yakıştırma gereği bile görmüyorlar. Daha 'az şüpheliler'i de 'emek transferi' adı altında Doğu Türkistan dışındaki fabrikalarda zorla çalışmaya gönderiyorlar.

İnsanların günlük hayatları, tercihleri ve görüntüleri yüksek teknoloji aygıtlarıyla izleniyor ve fişleniyor. Milyonlarca insandan biyometrik data toplanıyor. Sesleri, DNA örnekleri alınıyor. Yapay zeka teknolojisi kullanılarak milyonlarca insanın anında kimlik tespiti, kişisel bilgileri, yaşamları izleniyor. Profiller çıkarılıyor, belirli davranış kalıplarından ve karakter özelliklerinden insanlar 'şüpheli' olarak fişlenip kamplara yollanıyor. Tam anlamıyla bir 'dijital diktatörlük...'

Uygurlara karşı yapılan 'etnik kültürel temizlik' yerel düzeyde alınan bir karar ve uygulama değil. Baskı politikası Şi Jinping'in Sincan'ı 2014 ziyaretinin ardından yoğunlaşıyor. Bölgenin kültürel, politik ve etnik temizliğe tabi tutulması emrini veren bizzat Çin Komünist Partisi lideri Jinping olduğuna dair belgeler var.

Çin'in Doğu Türkistan'da yürüttüğü sistematik insan hakları ihlalleri uzun zaman-

dır dünyanın gündeminde. Daha önceki gün Kanada parlamentosu Çin'in Uygurlara yaptıklarını 'soykırım' olarak tanıdı.

ABD, başkan Trump döneminden itibaren Türkistan'daki insan hakları ihlallerine tepki gösteriyor. Çin'in Sincan'da 'insanlığa karşı suç' ve 'soykırım' suçu işlediğini söylüyor Amerikan yönetimi. Çok sert bir tutum bu. En son, ABD Başkanı Biden, Çin'in Sincan'da yaptığı ağır insan hakları ihlallerinin bedelini ödeyeceğini açıkladı.

Dışişleri Bakanlığı'nın da sayısız ve sert açıklaması var Çin'in bölgedeki uygulamalarına ilişkin. ABD, üretiminde tutukluların, mahkumların ve çalışma kamplarına kapatılan Uygurların kullanıldığı gerekçeyle Çin'in Sincan bölgesinden gelen pa- muğun ülkeye girişini de yasakladı.

İngiltere de çok aktif. Çin hükümetini defalarca ve açıkça kınadı. Uygurlara yapılanları kabul edilemez uygulamalar olarak niteledi, Uygurlara yönelik işkencenin, insanlık dışı muamelenin durdurulmasını, Çin'in uluslararası yükümlüklerini yerine getirmesini istedi. İngiliz dışişleri bakanı, 'korkunç barbarlık' olarak nitelediği insan hakları ihlallerine tepki göstermenin 'ahlaki bir görev' olduğunu söyledi.

İngiliz şirketlerinin Çin'deki faaliyetleri, ithalat ve ihracatları incelemeye alındı. Tedarik zincirlerinde zorla çalıştırılanların olması veya ihraç ürünlerinin Doğu Türkistan'da 'Uygur Müslümanları'nın haklarının ihlal edilmesinde kullanılması durumunda bu şirketlere karşı yaptırım uygulama kararı alındı. Kanada hükümeti de benzer yaptırımlar uyguluyor.

Haziran 2020’da BM İnsan Hakları Konseyi’nde Çin’i kınayan bir deklarasyonu organize eden ülke de İngiltere. Deklarasyon, Uygurlara yönelik keyfi tutuklama, kitlesel gözetleme, müdahale ve kısıtlamalara karşı BM ve kurumlarını harekete geçmeye çağırıyor.

Ekim 2020’de BM’de 39 ülke temsilcisi Çin’i ağır insan hakları ihlallerinden dolayı çok sert bir biçimde kınadı. Bu 39 ülke arasında Türkiye yok. Dahası, Bosna-Hersek ve Arnavutluk dışında ne İslam ülkeleri ne de Türk cumhuriyetleri var. Ama ABD, İngiltere, Almanya ve Fransa kınayan ülkeler arasında.

BM bünyesinde çalışan 50 insan hakları uzmanı bir açıklamayla uluslararası camiayı harekete geçmeye, Çin’i de insan hakları ihlallerine son vermeye çağırırdı.

Bitmedi, 400’e yakın sivil toplum örgütü BM genel sekreterine ve üye devletlere gönderdiği bildiride Çin’de temel insan haklarının korunması için etkin tedbirler alınmasını istedi. Amerika’dan Avrupa’ya, Afrika’dan ve Asya’ya dünyanın her bölgesinden gelen sivil toplum örgütlerinin arasında Türkiye’den hükümete yakın veya uzak hiçbir sivil toplum kuruluşu yoktu. İslam ülkelerinden de sadece Kahire İnsan Hakları Enstitüsü listede. Dünyayı Uygur Müslümanları için ayağa kaldırmaya çalışan sivil toplum kuruluşları arasında Uluslararası Af Örgütü, Freedom House, İnsan Hakları İzleme Örgütü gibi

bilinen insan hakları örgütlerinin yanında farklı ülkelerden LGBT’liler de var...

İsveç Uygur Türklerine mülteci statüsü vereceğini açıkladı. Fransa, ‘Müslüman Uygur azınlığa’ yapılanları incelemek üzere Çin’e bir BM misyonu gönderilmesini talep etti.

Avusturalya hükümeti de katılıyor Çin’e karşı yaptırımlara. Sincan çıkışlı malların Avusturalya’ya girişini yasaklayacak yasa tasarısını tartışıyorlar.

Avrupa Parlamentosu 2019 yılında Sakharov İfade Özgürlüğü Ödülünü Uygur ekonomist ve insan hakları savunucusu İlham Tohti’ye verdi. Tohti, 2014 yılından bu yana cezaevinde.

Avrupa Parlamentosu, defalarca Çin’i işkence, keyfi tutuklamalar ve kitlesel gözetleme politikalarına son vermeye, Avrupa Konsey’ini Çin’e yaptırım uygulamaya ve Çin’li yetkililerin varlıklarını dondurmaya çağırırdı.

New York Times, Doğu Türkistan’da yapılan insanlık dışı muameleleri belgeleriyle defalarca manşet yaptı.

The Economist dergisi, Çin’in Uygurlara yönelik izlediği politikayı ‘insanlığa karşı suç’ başlığıyla kapak yaptı.

BBC, kamplarda sistematik tecavüz, cinsel saldırı ve işkence yapıldığını tanıklara dayandırıp haberleştirdi. Bu son derece etkili haberinin bedelini de ödedi: Çin hükümeti BBC’nin Çin’de yayını durdurdu.

Twitter, Çin’in Washington büyükelçiliğinin hesabını, Uygur Türklerine yönelik paylaşımından dolayı kilitletiğini duyurdu.

Washington Post, Huawei’nin Uygurlara yönelik bir yüz tanıma teknolojisi gelişt-

tirdiğini deşifre etti. ‘Uygur alarmı’ adı verilen sistemin Çin polisinin hizmetine sunulduğunun anlaşılmasının ardından Huawei’nin Danimarkalı bir iletişim müdürü “Aynaya bakamam” diyerek şirketteki görevinden istifa etti.

Batılı insan hakları örgütlerinin Doğu Türkistan’daki şiddet ve baskıları deşifre etmek, duyurmak ve uluslararası kamuoyunu harekete geçirmek için hazırladığı raporları, basın bültenlerini ve girişimlerini anlatmak ise saatler sürer.

Bütün bunlar olurken 57 devletin temsil edildiği İslam İşbirliği Örgütü’ne bakıyoruz. Hiçbir ses yok. Kuruluş belgesinde dünyanın her yerindeki Müslümanların haklarını, onurlarını, dini ve kültürel kimliklerini koruma görevini üstlenmiş bir örgütten ses yok.

Peki, Türkiye?

Kısık sesli üç-beş açıklama... İki yıldır Türkiye’den bölgeye Çin’in daveti üzerine bir inceleme heyet gideceği söyleniyor. Geçen yıl Münih Güvenlik Konferansı’nda dışişleri bakanı hala gerçekleşmeyen bu davetten söz ediyordu. Hatta, daha önceki gün, BM İnsan Hakları Konseyi’nde bir açıklama yapan bakan, “Çin’in daveti üzerine, heyetimizi bölgeyi ziyaret etmesi için göndereceğiz” diyordu, hala. Anlaşıl-

lan böyle bir heyetin gittiği de gideceği de yok.

Dahası, dünkü konuşmasında bakan, “BM ve diğer uluslararası raporlardaki bulgulardan endişe duyuyoruz” diyor. Dikkat ediniz, Doğu Türkistan’da Uygurlara yapılan insanlık dışı muamelelerden, kitlesel insan hakları ihlallerinden değil, bu yöndeki ‘raporlardan.’ Diplomatik bir dille, Çin’i doğrudan kınamaktan kaçınıyor böylece.

Bakan, daha önce de, “Bu konuyu Çin aleyhine kullanan ülkeler var. Türkiye o tür propagandalara katılmıyor” demişti. Dahası, “Çin’in güvenliğini kendi güvenliğimiz gibi görüyoruz” denildiği de vakidir.

Yine diplomatik bir dille, Uygur Türklerine yapılanın, bir ‘asimilasyon’ olduğundan sözediyor bizim dışişleri. Dikkat ediniz, ‘soykırım’, ‘insanlığa karşı suç’, ‘etnik kültürel temizlik’ vs. değil, yumuşak bir ‘asimilasyon’ terminolojisi... Çin makamlarını, toplama kamplarını kapatmaya davet eden bakanlık, “Türk kamuoyunun ağır insan hakları ihlalleri konusundaki tepkisinin Çin makamlarınca dikkate alınmasını bekliyoruz” gibi yumuşak ifadeler kullanıyor.

Filistin’den Kaşmir’e, Arakan’a Müslüman dünyanın liderliğine oynayan bir iktidar

nasil oluyor da Çin’in Uygurlara karşı izlediği kültürel soykırım politikaları ve kitlesel insan hakları ihlalleri karşısında bu kadar sessiz ve etkisiz bir politika izliyor?

Yazar: İHSAN DAĞI

ÇİN'İN OLİMPİYATLARDA UYGURLARI KULLANMASI ELEŞTİRİLDİ

4 Şubat başlayan Çin'in Pekin kış olimpiyat oyunları meşale rölesinin son aşamalarında Uygur sporcuların kullanılması uluslararası toplumda şiddetle eleştirildi.

Radio France Internationale (RFI) haberine göre, Pekin kış Olimpiyat Oyunlarının açılış töreninde son meşaleyi Uygur kayakçı Dilnigar İlhamjan ve bir diğer Çinli atlet yaktı ve ABD'nin Birleşmiş Milletler Büyükelçisi Linda Thomas, Çin'i yaptıklarından dolayı eleştirdi. "Uygur meselesini ilk sıraya koymalıyız." diyen Thomas, Çin'in uygur meselesinde kamuoyunun dikkatini başka yöne çevirmek istediklerini sözlerine ekledi.

6 Şubat'ta CNN'e konuşan Büyükelçi Linda Thomas Greenfield, Doğu Türkistan'da bir soykırım olduğunu, ABD hükümetinin Çin'i bundan dolayı eleştirdiğini ve ciddi yaptırımlarla karşılık verdiğini, Çin'in bu insanlık suçlarını garazlı biçimde işlediğini vurgulayarak Çin'i kınadı.

İnsan hakları konularında konuşan Amerikalı sporcuların güvenliği sorulduğunda, "Çin'in onlara karşı herhangi bir zararlı

eylemde bulunmayacağını umuyorum" diyerek amacının sporcuların güvenliğini korumak olduğunu ve görevini yerine getireceğini dile getirdi.

NAZİ OLİMPİYATLARINDAN HİÇBİR FARKI YOK!

Gözlemciler, "Uygurların Pekin kış Olimpiyatlarında kullanılması Nazi olimpiyatlarını hatırlatıyor ve "Bir tarafta 1936'daki Nazi Yaz Olimpiyatlarında kullanılan Yahudi sporcu Helene Mayer, diğer tarafta ise Soykırım suçlanan 2022 Pekin Kış Olimpiyatlarında kullanılan Doğu Türkistanlı Uygur Atlet Dilnigar İlhamjan! Bu iki karede hiç bir fark yok! O zamanda da Soykırım örtbas edilmişti şimdi de öyle! Berlin Olimpiyatlarında 3. olan Yahudi sporcu Mayer, Nazi işareti yapmıştı. Pekin olimpiyatları başlar başlamaz eğlenen Uygur atlet Dilnigar ise Meşale yaktı. Bu durum dünya tarihine kara bir leke olarak yazılacak" Değerlendirmesinde bulundu.

Muhammed Ali ATAYURT-Türkistan Press

ÇİN'İN MÜSLÜMANLARI BÖLMEK İÇİN ŞİİLEŞTİRME POLİTİKASI

Çin-İran arasındaki öğrencileri Şiileştirme anlaşmasının tamamen siyasi olduğu ve ileride Doğu Türkistanlı ve Çinli Müslümanların olası baş kaldırılarına yönelik “böl parçala yönet” hilesinin ön hazırlığı olduğu ileri sürülüyor.

Komünist Çin hükümeti tarafından İran'a gönderilen Çinli Müslüman öğrencilerin İran'ın Golestan İl merkezi Gorgan Kentindeki 'Camiet-ül Mustafa' adlı Şiileştirme merkezinde eğitim görmekte olduğu ortaya çıktı.

Çinli Müslüman Öğrenciler, Çin Budistlerinin “kötü ruh kovalama bayramı” diye de bilenen ve “Bahar bayramı” diye de adlandırılan geleneksel “Yeni yıl bayramı”nı Camiet-ül Mustafa merkezinde İran'ın Şii din adamlarıyla birlikte kutladı.

10'larca senedir İran ile Çin kendi aralarında anlaşarak, Doğu Türkistanlı ve Çinli

Müslümanları Şiileştirme konusunda büyük çaba harcıyor.

ÇİN, DOĞU TÜRKİSTAN'DA MEZHEP ÇATIŞMASI İSTİYOR

Doğu Türkistan'da işgalci Çin hükümeti tarafından bütün İslami değerler ayaklar altına alınırken ve İslami etkinlikler yasaklanırken, İranlı din adamlarının Şiilik tebliğlerini rahat yapmalarına, hatta açık alanda Doğu Türkistanlı Şii müritleri ile birlikte muharrem ayinlerini düzenlemesine izin verdiği haberlere yansımıştı.

Bölgeden gelen haberlere göre, Çin İran'la

anlaşmalı olarak her yıl düzenli şekilde Doğu Türkistanlı ve Çinli Müslümanları İran'a eğitim için gönderiyor. İran'a giden çoğu öğrenciler Şii olarak geri dönüyor.

Uzmanlar, İran – Çin arasındaki öğrencileri Şiileştirme antlaşmasının siyasi olduğunu ve ilerde Doğu Türkistanlı ve Çinli Müslümanların olası baş kaldırılarına yönelik "böl parçala yönet" hilesinin ön hazırlığı olduğunu ileri sürdü.

ÇİN'İN ŞİİLEŞTİRME POLİTİKASI, OSMANLIDAN BERİ VAR

Sultan 2. Abdulhamit Han döneminde, tamamen Ehli-Sünni akidesine sahip 35 milyonluk Doğu Türkistan'da İran'ın misyoner mollalarını göndererek Şiileştirme çabalarını başladığı ve Sultan 2. Abdulhamit Han'ın da İranlı mollaların bu gizli misyonuna karşı koymak için Doğu Türkistan'a özel eğitilmiş Hocalar gönderdiği tarih sayfalarında kaydediliyor.

Asırlar boyu devam eden bu gizli çabalar neticesinde İran, Doğu Türkistan'da çoğunluğu Kaşgar-Yarkent bölgesinde

olmak üzere 4-5 bin Şii mürit edinebilmişti ancak son 15 senedir bölge genelinde Çin-İran ortak çalışması neticesinde bu sayının 40 bine ulaştırılmasının planlandığı düşünülüyor.

Doğu Türkistanlı Ehli-Sünni Müslümanların din adamları toplama kamplarına kapatılırken ve bütün dini hakları ayaklar altına alınmışken, işgalci Çin hükümeti Şii'lere ayrıcalık tanıyor ve çoğalmalarına özel destek veriyor.

Çinli Müslümanlardan ise toplam ne kadarının Şiileştirildiği hakkında henüz net bilgi bulunmazken, Komünist Çin Hükümeti ve İran hükümeti de Çin'den gelen öğrenci sayısını devlet sırrı gibi açıklamaktan kaçınıyor.

Muhammed Ali ATAYURT-Türkistan Press

“ÇİN, SOYKIRIM SUÇUNDAN MAHKÛM EDİLDİ”

Dünya Uyğur Kongresi Başkanı Dolkun İsa ile Doğu Türkistan’daki soykırımı ilişkin Londra’da sonuçlanan Halk Mahkemesi kararının sonuçları üzerine konuştuk.

Londra’da bir halk mahkemesi oldu. Yaptırımları yok, dolayısıyla sembolik bir mahkeme oldu. Bu sembolik mahkemenin kurulması ve verdiği hükmün önemi nedir?

Çin, Doğu Türkistan’da bir soykırım yapıyor. İnsanlık suçu işliyor. Londra’daki halk mahkemesinde Çin soykırım ve insanlığa karşı suç işlemekten mahkûm edildi. Evet, Londra Halk Mahkemesi sembolik bir mahkeme. Fakat sembolik olmasına rağmen Uluslararası Ceza Mahkemesi yargılamasına benzer bir yargılama oldu. Başında da zaten orada hakimlik yapmış olan Geoffrey Nice vardı.

Çin, bunca suç tespitine rağmen niye yargılanamıyor?

Çin soykırım önleme anlaşmasını ve Uluslararası Ceza Mahkemesi’nin yetkisini tanımıyor. Bunun için de yargılanamıyor. Ayrıca, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nde veto hakkı var. İsteddiği gibi veto edebiliyor. Uluslararası Ceza Mahkemesi’nde yargılanması için çok uğraştık. Çin’in Doğu Türkistan’daki suçlarının mahkeme tarafından da tespit edilmesini istedik. Uluslararası siyaset buna yanaşmadı. Yanaşmayınca da bizler, en azından Çin’in suçlarının tespit edilebilmesi ve başka diplomatik baskıların yolunu açmak için bir halk mahkemesi kurulmasında karar kıldık.

Mahkemeyi izlerken, insan gerçekten de insan olduğundan utanıyor. Bu çağda bu politika nasıl uygulanabilir diye.

Londra Halk Mahkemesi'nde, toplama kamplarında kalmış, zorla kürtaj edilmiş, tecavüze uğramış kadınlarla çeşitli tarif edilemez işkencelere uğramış 500'den fazla insan şahitlik etti. Benim gibi ana-babası o toplama kamplarında öldürülmüş insanlar da vardı.

Mahkeme her şeyden önce, Çin Komünist yönetiminin Doğu Türkistan'da 1948 İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı soykırım politikası uyguladığını tespit etti ve belgelendirdi.

Burada ayrıca uluslararası uzmanların tanıklığı alındı. Böylece 18 aylık bir çalışma sonucunda Londra'da üç oturum gerçekleşti ve Hâkim Geoffrey Nice başkanlığında yapılan yargılama ile Çin yönetiminin Doğu Türkistan'da bir soykırım yaptığı, insanlık suçu işlediğine hükmetti.

Mahkeme kararı sonrasında Çin'de bir politika değişikliği oldu mu?

Çin'in yaptıklarını suç olarak kabul edeceğini zannetmiyorum ama, sembolik de olsa bu mahkemede yargılanmış olması Çin'i rahatsız etti. Şu anki Çin Cumhurbaşkanı Şi Cinping 2014 yılında iktidarı ele geçirdikten sonra soykırım politikasını yürürlüğe koydu. 3 milyon fazla Uygur ve Kazak toplama kampında, ölümle karşı karşıya kaldı. Kadınlarımız zorla kürtaj yapılıyor, namuslarına saldırılıyor, işkence yapılıyor.

Londra Halk Mahkemesi'nin kararı sonrasında, doğrudan ilgili değilse bile, uluslararası baskı sonrasında Çin, daha önce bu soykırım politikasının komutanlığını yapan Çin Komünist Partisi'nin Sincan (Xinjiang) Başkanı Çen Çuan Ku'yu görevden aldı. Onun yerine daha ılımlı olan Profesör

Ma Şing Rui isminde birisi getirildi. Politikalar değişir mi bilemem. Ama mahkeme kararları, bazı ülkelerin Çin'e baskı politikası uygulamaları için delil mahiyetinde. Buna dayanarak Çin'e baskı uygulanabilir.

Çin artık dünyada bir ekonomik güç. Özellikle mal üretim merkezi. Bu şartlarda Çin'i etkileyecek nasıl bir politika yürütülebilir?

Doğu Türkistan'da köle işçi, ucuz işçi politikasını durdurmak için şirketlerin harekete geçmesi gerek. Meselâ, Alman ve Amerikan şirketleri hâlâ Çin ile anlaşmalar yapıyorlar. Biz bu şirketlere sadece ticarî kaygılarla değil aynı zamanda ahlaki kaygılarla da çağrıda bulunuyoruz. Doğu Türkistan'dan alınıp köle işçi olarak çok az bir ücretle zorla fabrikalara gönderilen işçileri çalıştırmaları. Şu anda, 16 yaşından itibaren kız-erkek farketmiyor, binlerce Uygur, Çin'in sanayi bölgelerine zorla çalıştırılmaya götürülüyor. Şirketlerin bunu görmeleri lazım. Elbette aynı durum Doğu Türkistan'da da söz konusu.

Diplomatik alanda, Çin'e baskı yapılması için nasıl gelişmeler oldu?

Çok şey yapılabilir, bazı önemli adımlar atıldı. Bu adımlar arasında, bugüne kadar 7 ülkenin parlamentosunun bu zulmü soykırım olarak kabul etmesini gösterebiliriz. Amerikan hükûmeti de bu yönde karar aldı. Doğu Türkistan'dan Amerika'ya giren ürünler ambargolu olacak. Londra'daki Uluslararası Uygur Mahkemesi'nin kararı bu durumun soykırım olarak kabul edilmesinin yolunu açtı.

Camia Haber

Avrupa'da doğalgaz fiyatları, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali nedeniyle Şubat ayının son günlerinde %50'den fazla artışla güne başladı.

23 Şubat'ta megavat başına 88€'dan kapanış görülürken, 24 Şubat piyasa açılıncı 135€'dan işlem gördü.

Rusya, AB'nin doğal gaz talebinin %40'ını karşılıyor ve Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırıları ve Avrupa'nın doğalgaz arzıyla ilgili artan endişeleri sonucunda gaz fiyatları yükseldi.

TÜRK İSLAM BELDESİ SÖMÜRÜLÜYOR

Çin bu süreçte Doğu Türkistan'dan sıvılaştırılmış doğal gaz üretimini ve satışını artırıyor.

Doğu Türkistan'daki Xinjiang İstatistik Bürosu'na göre ayrı ayrı kategorize edilmiş Xinjiang Petrol Ofisine bağlı birkaç yan kuruluşun aylara göre üretim kapasiteleri analiz edildi.

Karamay Petrokimya şirketi 2022 Ocak ayında 461.500 ton ham petrol, Tarım Nehri Rafinerisi Kimya şirketi ise 402.100 ton ham petrol ve 382.900 ton rafine yağ

işleyip piyasaya sürdüğü ifade ediliyor.

Çin'in 2022 hedeflerine göre bu yıl Doğu Türkistan'dan ham petrol üretimi 30 milyon tona, doğal gaz üretimi ise yaklaşık 40 milyar metreküpe ulaşması bekleniyor.

Gözlemciler, Çin'in Doğu Türkistan'daki doğal kaynakları kendi ihtiyaçlarını karşılamakla birlikte Uluslararası taleplere de kullandığını, asil toprak sahipleri olan Doğu Türkistanlıların kullanımını tamamen engellerek halkı, hiçbir işe yaramaz, geri kalmış, yoksul, radikal bir toplum damgasıyla Uluslararası topluma lanse etmeye çalıştığını, Doğu Türkistan'ı sömürmeye ve sistematik soykırım uygulamaya devam ettiğini kaydetti.

Muhammed Ali ATAYURT-Türkistan Press

Dünya Bankası yan kuruluşu olan Uluslararası Finans Kurumu (IFC), Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türklerinin zorla çalıştırılmasıyla bağlantılı Çinli şirketlere yüz milyonlarca dolar kredi verdi.

KAYNAKÇA

<https://turkistanpress.com>
<https://turkistanpress.com>
<https://qha.com.tr>
<https://milatgazetesi.com>
<https://turkistanpress.com>
<https://turkistanpress.com>
<https://turkistanpress.com>
<https://turkistanpress.com>
<https://www.diken.com.tr>
<https://turkistanpress.com>
<https://turkistanpress.com>
<https://camiahaber.com>
<https://turkistanpress.com>

DOĞU TÜRKİSTAN GERÇEĞİ

Doğu Türkistan'da neler oluyor?

Doğu Türkistan'la ilgili haberlerin hangisi gerçek, hangisi gerçek değil?... Dergimiz, güvenilir haber kaynakları ve yaşıyan tanıkların beyanlarıyla, Çin rejiminin insanlığa karşı suçlarını ve bu suçlarını örtbas etmek için servis ettiği gerçeğişi bilgi ve haberleri ifşa etmeyi, ayrıca günümüzde Doğu Türkistan halkının maruz kaldığı insanlık dışı zulümleri dünya kamuoyuna sunmayı hedefler.

Genel Yayın Yönetmeni **Abdulvaris ABDULHALİK**

Grafik Tasarım **Örkeş**

Editör **Muhammed Ali ATAYURT**
Abdulvaris ABDULHALİK

Karikatür **Radwa ADL**

Yayın Kurulu **Doğu Türkistan Basın ve Medya Derneği**

Yayın Türü **Aylık Yayın**

Yazışma Adresi **Kartaltepe Mah. Geçit Sok. No: 6 Dük 2**
Sefaköy K.çekmece İSTANBUL

info@turkistanmedia.com **www.turkistanpress.com** **www.istiqlalmedia.com**

+90 212 540 31 15 **+90 553 895 19 33** **+90 541 797 77 00**